

Čís. 5843.

Dovolací rekurs je přípustným, není-li spornou ani výše ani pravost útratové pohledávky, aniž jde o její další určení, nýbrž o to, zda má se přikázati v rámci kauční hypoteky či jako část útrat exekučních.

Vnuceným vydražením míní se v §u 470 obč. zák. nikoliv povolení dražebního řízení, nýbrž exekuční prodej.

Nedostatek odhadního protokolu v tom směru, že neobsahoval odhadních cen výměn a služebností váznoucích na odhadovaných nemovitostech, nemá významu při ustanovení výše uhražovací jistiny podle §u 225 ex. ř.

Vydražitel nemůže si stěžovati do rozvrhového usnesení vůbec, knihovní věřitel pak, není-li jím zkrácen.

Jen ti knihovní věřitelé mohou žádati, by bylo použito §u 222 ex. ř., kteří by došli úplně nebo částečně zaplacení své pohledávky z nejvyššího podání, kdyby byl zažádal za poměrné zaplacení předcházející věřitel, pro jehož pohledávku jest ještě další zástava.

(Rozh. ze dne 11. března 1926, R II 45 a 46/26.)

Rekursní soud změnil částečně usnesení prvního soudu, jímž bylo rozvrženo nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost. Do usnesení rekursního soudu stěžoval si jednak knihovní věřitel Dr. Norbert L. proto, že mu nebyly útraty intervence při dražbě 86 Kč 16 h přikázány jako útraty exekuční, jednak vymáhající věřitelka a konečně knihovní věřitelé František K., Josef P. (zároveň vydražitel) a Jiří J. Rekursní soud odmítl dovolací rekurs Dr. Norberta L-a pro nepřipustnost, ježto prý napadá výrok o útratách.

Nejvyšší soud vyhověl rekursu Dra. Norberta L-a do odmítacího usnesení rekursního soudu a změnil napadené usnesení v ten rozum, že přijal jeho dovolací rekurs k soudu. Ve věci samé nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky, dovolacímu rekursu Dra. Norberta L-a vyhověl a přikázal mu dalších 86 Kč 16 h, dovolacím rekursům ostatních knihovních věřitelů nevyhověl a, pokud byl podán Josefem P-em jako vydražitelem, jej odmítl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Rekursní soud odmítl tuto dovolací stížnost Dra. Norberta L-a jako nepřipustnou podle §u 528 odstavec první c. ř. s., avšak neprávem, neboť nejde o otázku útrat po rozumu tohoto zákonného ustanovení, nýbrž o rozdělení nejvyššího podání a o to, zdali určitá částka hotových peněz má býti oprávněnému odvedena (§ 229 ex. ř.). Spornou není ani výše ani platební povinnost této útratové pohledávky, nejde o její další určení, nýbrž o to, zda má se tato pohledávka v ustanovené výši 86 Kč 10 h přikázati v rámci kauční hypoteky, či zda jako část útrat exekučních, což patří však již k věcnému rozřešení této otázky. Podle §u 239 ex. ř. jest tedy i dovolací stížnost přípustnou, poněvadž řešiti se má

otázka, přikázaná podle §§ 209 až 235 ex. ř. k rozvrhovému řízení. Dovolací rekurs Dra. Norberta L-a, podaný sice společně s jinými knihovními věřiteli, avšak provedený a namířený jen proti nepřisouzení shora uvedené útratové pohledávky jako části exekučních útrat, pokud se týče proti započtení této pohledávky v rámci kauční hypoteky 440 Kč jest odůvodněn. Jde o útraty intervence při dražbě a o útraty exekuční proto, poněvadž tomuto knihovnímu věřiteli povolena byla ku vydobytí jeho vykonatelné pohledávky 1040 Kč s přísl. dražba přístupem k zavedenému dražebnímu řízení a stal se proto vymáhajícím věřitelem, jenž má nárok na ně podle ustanovení §u 74 ex. ř., jak výslovně uznal i soud rekursní. První soud neodůvodnil blíže, proč přisoudil tyto útraty jen v rámci kauční hypoteky, kdežto soud rekursní, potvrdiv usnesení prvního soudu poukázal k tomu, že původní pouhý záznam práva zástavního pro tuto pohledávku a její vedlejší kauci 440 Kč spraven byl dodatečně toliko ohledně částky 276 Kč, takže tento vymáhající věřitel nabyl v rámci této kauce nárok jen na 276 Kč, nikoliv však na celých původních 440 Kč, a když dostal o 164 Kč více, není stížen tím, že mu částka 86 Kč 10 h přisouzena nebyla. Než tento zamítavý důvod neobstojí vůči znění odstavce prvního rozsudku ze dne 28. března 1924, dle něhož byl záznam ten spraven bez jakéhokoliv obmezení co do pohledávky i co do jejího příslušenství. Odsouzením k plnění, obsaženým v druhém odstavci tohoto rozsudku a směřujícím k zajištění útrat 276 Kč v rámci oné kauční hypoteky, nebyla nikterak vyčerpána kauce celá. Dovolacímu rekursu bylo tedy vyhověti a přiznati stěžovateli 86 Kč 10 h mimo rámec této kauce.

Dovolací rekurs knihovních věřitelů směřuje proti celé řadě jednotlivých ustanovení napadeného usnesení, k nimž dlužno přihlížeti ke každému zvlášť. Stěžovatelé mají za to, že vzhledem k předpisu §u 470 obč. zák., který je rázu donucovacího, nemělo býti k pohledávce Cyrila V-a 300 Kč přihlíženo, nýbrž dbáno onoho zákonného ustanovení, ačkoliv odpor nebyl vznesen. Než tato námitka není odůvodněna již proto, poněvadž podle knihovního stavu (§ 214 ex. ř.) nelze míti za to, že by případ §u 470 obč. zák. byl vůbec dán, neboť podle tohoto zákonného ustanovení jest při rozvrhu pomínouti právo zástavní jen tenkrát, když po zaplacení dluhu (§ 469) neb konsolidaci (§ 1446 obč. zák.) byl hypotekární statek exekučně prodán neb když povolena byla vnucená správa dříve, než právo zástavní bylo knihovně vymazáno... neb převedeno. V tomto případě bylo zástavní právo převedeno dříve, než došlo k exekuční dražbě, t. j. dne 23. srpna 1924, tedy před dražbou dne 8. října 1924. Rozhodnou dobou není však, jak stěžovatelé míní, den povolení dražebního řízení, nýbrž den exekučního prodeje, jak plyne zřejmě z protikladu shora uvedeného předpisu, na jedné straně prodej, na druhé pak povolení vnucené správy. Poněvadž nejde tedy o porušení knihovního stavu, bylo zapotřebí odporu po rozumu §u 234 ex. ř. a není dovolací rekurs v tomto bodě odůvodněn. Proti ustanovení uhražovacího kapitálu za výměnu Marie M-ové částkou 6000 Kč při hodnotě ročních naturálních dávek 300 Kč a při 5% zkapitalisování poukazují stěžovatelé na 4% zákonné zúročení a na

znění instrukcí, podle nichž má býti odhadní cena výměny zjištěna pouze 10násobnou kapitalisací. Stěžovatelé mají patrně na mysli § 21 odh. ř., pokud se týče § 144 ex. ř., kterých při provádění odhadu nebylo docela dbáno, poněvadž odhadní protokol neobsahuje vůbec odhadních cen dvou výměn a služebnosti cesty na odhadovaných nemovitostech váznoucích. Avšak tento nedostatek odhadního protokolu, stranami svého času nevytýkaný, nemá významu při ustanovení výše uhražovacího kapitálu dle §u 225 ex. ř. jako úkonu samostatného, při němž se jistina vypočte podle úrokové míry *b ě ž n é* u ústavu podle §u 77 ex. ř. a 152 jedn. ř. ustanoveného. O nějakém zákonném 4% zúročení není tedy řeči a dospělo by se při něm ostatně ještě k vyššímu uhražovacímu kapitálu, než při úroku 5%. Poněvadž stěžovatelé ani netvrdí, že by tento 5% úrok nebyl u onoho ústavu úrokovou mírou tohoto času běžnou, nelze dovolacímu rekursu přiznati v tomto bodě úspěchu. Knihovní věřitelé Josef P., Jiří J. a František K., při tom Josef P. také jako vydražitel, stěžují si dále do toho, že jejich odporu proti příkázání pohledávky Dra. Karla B-a 2121 Kč 40 h vyhověno nebylo a že Dru. Karlu B-ovi z měsíčních úroků 25 Kč z uhražovacího kapitálu 6000 Kč zajištěné výměny Marie M-ové částka 11 Kč 37 h byla příkázána. Jako vydražitel odvolává se Josef P. na znění dražebních podmínek, dle nichž je povinen plniti výměnu *in natura* a jichž schválením nabytí práva, o které nemůže býti jednostranně připraven. Z uvedeného plyne, že stěžovatelé František K., Jiří J. a Josef P. jako knihovní věřitelé rozdělením ekvivalentu za poskytování výměny vydražitelům *in natura*, pozůstávajícího v pobírání úroků měsíčních 25 Kč z uhražovacího kapitálu na úrok uloženého, mezi předstupujícího knihovního věřitele Dra. Karla B-a a vydražitele Josefa P-a nejsou vůbec dotčeni ve svých právech *knihovních věřitelů*, poněvadž ničeho nezískají, obdrží-li celý měsíční úrok neb část jeho jiný věřitel nebo vydražitel. Jako vydražitel nemá však Josef P. (srovnej k tomu předpisy §§ 212, 213 a 234 ex. ř. s ustanovením §§ 209, 210 a 229 ex. ř.), práva odporu a proto ani vůbec práva si stěžovati do rozvrhového usnesení, nehledíc k tomu, že není napadeným usnesením nikterak zkrácen, *poněvadž je mu ponecháno na vůli*, rozhodnouti se pro tu neb onu alternativu. Dovolací rekurs jest tedy i v tomto bodě bezpodstatný a pokud jde o vydražitele Josefa P-a, i nepřipustný. Konečně si stěžují knihovní věřitelé František K. a Jiří J. do toho, že jejich návrhu na ustanovení náhradních nároků ve smyslu §u 222 ex. ř. vyhověno nebylo. František K. není prý povinen čekat, až se uhražovací kapitál 6000 Kč uvolní, a Jiří J. jest prý oprávněn uplatniti náhradní nároky, poněvadž věřitelé mu předcházející náhradní nárok ve smyslu §u 222 ex. ř. neuplatnili. Proto, že jest mu čekat, není ještě František K. zkrácen ve svém knihovním právu, kterého nabytí teprve za výměnou Marie M-ové, a stíhá proto i jeho právo osud této výměny. Pokud jde o Jiřího J-a, nedoznal ani on zamítnutím návrhu újmý na svém právu knihovním, neboť jenom ti knihovní věřitelé mohou žádati, aby bylo použito §u 222 ex. ř., kteří by došli úplně neb částečně zaplacení své pohledávky z nejvyššího podání, kdyby byl žádal za poměrné zaplacení předcházející věřitel, pro jehož pohledávku

pozůstává ještě další zástava. Bezdůvodnému dovolacímu rekursu nebylo tudíž ani v tomto bodě vyhověti.

Čís. 5844.

Do usnesení poručenského (opatrovnického) soudu, jímž byl odepřen souhlas k uzavření smlouvy o majetku poručencově (opatrovancově), není oprávněn stěžovat si ten, s nímž měla být smlouva uzavřena.

(Rozh. ze dne 11. března 1926, R II 63/26.)

Pachtovní smlouvu, již ujednal poručník dětí s Milošem K-em, poručenský soud neschválil. Rekursní soud odmítl rekurs Miloše K-a. Důvody: V tomto případě jde o věc, kterou soud posuzoval při vydání napadeného usnesení výhradně se stanoviska zájmů nezletilých dětí. Stěžovatel není však povolán, by jménem nezletilých vystupoval. Zájmy třetí osoby, jakou jest stěžovatel, nepřicházejí v úvahu, takže stěžovatel není vůbec oprávněn ku stížnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl (dovolacímu) rekursu do odmítacího usnesení.

Důvody:

Stěžovatel tvrdí, že je proto oprávněn ku stížnosti do usnesení prvního soudu, kterou rekursní soud odmítl jako nepřipustnou, protože je usnesením tím, jímž odepřeno bylo soudní schválení pachtovní smlouvy, kterou ujednal s poručníkem nezletilých dětí, postížen, že je tedy stranou neb alespoň účastníkem řízení, což také vyplývá z odůvodnění řečeného usnesení, podle kterého schválení pachtovní smlouvy odepřeno bylo prvním soudem proto, poněvadž nedává dostatečné záruky dětem, že stěžovatel bude plnit smlouvu. Jeho vývodům nelze přisvědčiti. Bylo-li odepřeno soudní schválení právního jednání, týkajícího se majetkových objektů nezletilcových nebo opatrovancových, jest jedině zákonný zástupce chráněncův oprávněn ku stížnosti, za účastníka řízení, za stranu, nemůže však být považován spolusmluvník, neboť řízení za účelem vytvoření soudního schválení je vnitřním řízením poručenským, na které spoluvlastník nemá nijakého vlivu (§§ 187 a násl. nesp. říz.). Poněvadž jde o věc vnitřního řízení poručenského, při němž je tato posuzována výhradně s hlediska prospěšnosti pro chráněnce, je samozřejmé, že proti odepření soudního schválení může se jako osoba podle §u 9 nesp. říz. oprávněná bránit jenom ten, kdo je po zákonu oprávněn chránit nezletilcovy nebo opatrovancovy zájmy, tedy nikoli, jako je tomu v tomto případě, spolusmluvník, k jehož zájmům přihlížeti poručenský soud nemůže a nesmí, poněvadž jsou chráněncovým zájmům protichůdné. Ovšem stěžovatel právem poukazuje k tomu, že v nesporném řízení jest okruh osob oprávněných si stěžovati do opatření soudu podle §u 9 nesp. říz. značně rozsáhlým, že ku stížnosti podle doslovu zákona je